

Socialdepartementet

Utökade möjligheter till registerkontroller för Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten (FK 2024/023707)

Inspektionen för socialförsäkringen (ISF) har granskat promemorians förslag och bedömningar med utgångspunkt i hur de kan bedömas påverka rättssäkerheten och effektiviteten inom socialförsäkringsområdet.

ISF avstyrker förslagen att ge Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten möjlighet att genomföra kontroller i belastningsregistret och misstankeregistret på det sätt som presenteras i promemorian. Eftersom vi avstyrker förslagen uttalar vi oss inte om de bedömningar som görs i promemorian.

ISF förstår att det kan finnas ett behov av att få del av vissa uppgifter i en anställningsprocess som Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten i dag inte har tillgång till. Den typ av infiltration som översiktligt beskrivs i promemorian är på alla sätt allvarlig om den förekommer i flera delar av Försäkringskassans och Pensionsmyndighetens verksamheter. Men vi vill framhålla att det ur ett dataskydds- och integritetsperspektiv är mycket viktigt att behovet av åtgärder och riskerna med dem är väl utredda.

ISF anser att den möjlighet som myndigheterna själva föreslår att de ska få att genom direktåtkomst inhämta uppgifter från både belastningsregistret och misstankeregistret, utan begränsning vad gäller brottstyper och typ av tjänst, är långtgående. ISF vill här framhålla vikten av att förslag som dessa, som innebär risker ur integritetssynpunkt, är väl motiverade och grundade på noggranna behovsanalyser och intresseavvägningar. Men även att konsekvensbeskrivningar när det gäller integritetsaspekter är klara och begripliga samt att det är möjligt att förstå varför ett förslag valts framför ett annat, mindre ingripande förslag, för att nå det eftersträlvade målet.

Vi kan med denna promemoria som underlag inte ta ställning till om förslagen svarar mot de behov av uppgifter som finns och om just den här lösningen skulle utgöra ett effektivt medel för att undvika infiltration och otillbörlig påverkan i verksamheten. Det framgår inte av promemorian om förslagen svarar mot behoven och om de står i proportion till intrånget i den personliga integriteten, särskilt mot bakgrund av andra befogenheter som redan står till buds för myndigheterna för att minimera risken för

infiltration och otillåten påverkan. Frågan om vilka uppgifter som behövs, och i vilka fall, samt hur Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten ska få ta del av sådana uppgifter behöver därför utredas vidare för att det ska vara möjligt att ta ställning till om förslagen är proportionerliga och nödvändiga.

Detta yttrande har beslutats av den vikarierande generaldirektören Dan Ljungberg. Utredaren Louise Grönqvist har varit föredragande. Vid den slutliga handläggningen har chefsjuristen Madelene Bougas Lööf samt enhetscheferna Sofie Cedstrand, Måns Nerman och Elin Sundberg samt den tillförordnade enhetschefen Maria Gustavson deltagit.

Dan Ljungberg

Louise Grönqvist